

[Foged.]

tion for, på hvilken måde gælden er opstået, når blot det egentlige krav, lånets placering, er opfyldt. Det er jo ikke almindeligt, at de unge landmænd og de folk, der har taget Marshalllån, har benyttet pengene til luksusprægede indkøb; de har i almindelighed anvendt pengene til ejendommens forbedring og vedligeholdelse, køb af maskindele, bygningsdele og kreaturer, og derfor bør man give denne håndsækning.

Endelig bør tilbagerykning kunne ske i de tilfælde, hvor der sker udstykning fra en ejendom, hvadenten det drejer sig om udstykning til husmandsbrug, arbejderboliger eller små parceller. Det er så små ændringer i ejendommens struktur, at det ingen indflydelse har på lånets placering i ejendommen; der er ingen fare for, at staten af den grund vil tabe penge. Det er noget, der er almindeligt i store dele af dansk landbrug, og derfor burde det kunne gå forholdsvis gnidningsløst.

I tilknytning hertil vil jeg lige nævne, at problemerne indenfor saneringslånene er noget nær de samme. Saneringslånene er løbende for ca. 50 år, d. v. s. 30 år endnu, og derfor beder jeg om, at man også på dette felt tager nogenlunde samme hensyn, som et flertal i udvalget har været enig om vedrørende Marshalllåne.

Vi henstiller altså til ministeren, at det, vi har talt om i udvalget, må blive gennemført af administrationen på en så lempelig måde som overhovedet muligt.

Endelig anmoder jeg om, at der må blive udsendt et rimeligt antal skemaer til ansøgninger om disse lån. Indtil nu har det været praksis, at der kun udsendes et begrænset antal skemaer. Det har ikke været helt tilfredsstillende. Vi kender ikke noget andet felt indenfor boligbyggeri-, industri- eller håndværkslån, hvor man i den grad har begrænset antallet af skemaer. Jeg henstiller derfor til den højtærede landbrugsminister, at der udsendes så mange skemaer, at der ikke ligefrem skal være kapløb om at få fat i et skema.

Fibiger: Som det fremgår af betænkningen, har vi fra konservativ side tiltrådt det ændringsforslag, der er stillet.

Når jeg har bedt om ordet, hænger det sammen med, at finansministeren i betænkningen stiller i udsigt, at man vil lempe reglerne for tilbagerykning af Marshalllån, når der optages andre lån og de anvendes på en fornuftig måde til forbedring af ejendommen.

Der er her et forhold, jeg gerne vil henvende opmærksomheden på. Det er de nye kortfristede lån, som kreditforeninger og hypotekforeninger nu giver til landmændene. De personer, der har Marshalllån, er meget uheldigt stillet, idet der som regel ikke kan bevilges tilbagerykning af dem, så at de pågældende slet ikke kan udnytte de kortfristede lån. Derfor vil jeg henstille til den højtærede landbrugsminister og den højtærede finansminister, at man ved bedømmelsen af tilbagerykning også tager hensyn hertil, når der fremsættes anmodning derom, idet jeg er overbevist om, at det i mangfoldige tilfælde vil have stor betydning for de pågældende landmænd og navnlig de yngre landmænd, som bliver ved at søge at bringe bygninger, redskaber og maskiner i orden.

Kirkegaard: Både for at støtte et fortsat udlån af Marshallmidler og for at støtte ændringsforslaget vil jeg gerne sige, at det er en kendt sag, at landbruget har et meget stort behov for bedre bygninger. Særlig sagkyndige mener til et beløb af ca. 300 mill. kr. om året. Det vil sige, at sikkert langt over halvdelen af landbrugets værksteder, staldbygningerne, trænger til at blive fornyet eller istandsat. Ser man efter i de sogne, man kender bedst, viser det sig, at kun på ganske få ejendomme svarer bygningerne så nogenlunde til tidens krav.

Marshallmidlerne til landbruget, indtil nu 105 mill. kr. fordelt på ca. 16 000 lån, har gjort megen nytte. Mon i det hele taget offentlige midler nogetsteds har øget dansk produktion og dansk eksport mere end disse? Jeg antager det næsten ikke. Derfor vil